

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 8P/33/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6621202519
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Magdaléna Balážová
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2022:6621202519.6

Uznesenie

Okresný súd Lučenec vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: H. W., A. XX.XX.XXXX, bytom u matky, dieťa zastúpené kolíznym opatrovníkom Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, dieťa matky: T.B. W., A. XX.XX.XXXX, S. W. P. XXX/X, XXX XX C., Q. súčasnosti Š. Č.. XX, štátna občianka Slovenskej republiky a nevedeného otca, o návrhu navrhovateľky X. W., A. XX.XX.XXXX, W. W. XX, XXX XX C., štátna občianka Slovenskej republiky, zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Súd **z v e r u j e** maloleté dieťa H. W.Á., A. XX.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti tete X. W., A. XX.XX.XXXX, ktorá bude vykonávať osobnú starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého a v bežných veciach ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok namiesto matky. V prípade dočasného premiestnenia maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako 3 mesiace je **p o v i n á** oznámiť súdu dočasné premiestnenia maloletého dieťaťa spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením.

II. Matka T. W., A. XX.XX.XXXX je **p o v i n á** prispievať na výživu maloletého H. W., A. XX.XX.XXXX sumou 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa podľa osobitného zákona, ktoré bude zasielať Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec; výživné je splatné vždy do 25. dňa toho ktorého mesiaca vopred, počnúc dňom právoplatnosti tohto uznesenia.

III. Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 02.06.2021 doručila Okresnému súdu Lučenec (ďalej „súd prvej inštancie“ alebo len „súd“) teta maloletého dieťaťa (navrhovateľka) návrh na zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti. V návrhu tvrdila, že maloletý bol do jej náhradnej osobnej starostlivosti zverený dočasne neodkladným opatrením do ukončenia trestného stíhania matky. Maloletého H. spolu s partnerom P. W. vychovávajú už druhý rok, majú ho veľmi radi, citovo sa na neho naviazali. Matka maloletého nejavi o dieťa záujem, nemá s dieťaťom vytvorený žiadny vzťah, neprispieva na jeho výživu a neudržiava s dieťaťom žiadny kontakt.

2. Kolízny opatrovník prešetril pomery v domácnosti matky aj náhradného rodiča, podal písomnú správu dňa 28.06.2021, z ktorej vyplynulo, že maloletý H. bol súdom nariadeným neodkladným opatrením dočasne zverený do náhradnej osobnej starostlivosti X. W., do ukončenia trestného stíhania ČVS. ORP-683/1/VYS-LC-2019, pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby matkou T.E. W.. Kolízny opatrovník vykonal sociálne zisťovanie v domácnosti matky dňa 18.06.2021 v Šávoli 41, prítomný bol Y. W., Y. W. - ktorí sú „svokrovcami“ matky, obaja tvrdili, že matka v domácnosti nie je, že je v meste. Matka prišla dňa 21.06.2021 na úrad a uviedla, že o podanom návrhu na začatie konania vie, nesúhlasí s ním, lebo by sa chcela osobne starať o maloletého syna. Od času zverenia maloletého H. do náhradnej osobnej starostlivosti X. W.A. sa pravidelne o dieťa zaujíma, navštevuje ho, dokázala by sa plnohodnotne o dieťa postarať. Od poslednej návštevy, ktorá bola kolíznym opatrovníkom vykonaná

17.05.2021 sa v domácnosti v Š. Č.. XX nič nezmenilo, na uvedenej adrese v domácnosti okrem Y. a Y. W. býva ešte sestra matky X. W., A. XX.XX.XXXX a dcéra matky T. W., A. XX.XX.XXXX. Domácnosť pozostáva z dvoch izieb, ktoré sú zariadené štandardným nábytkom, vykurovanie je zabezpečené na pevné palivo. Vykurujú pevným palivom. Náklady na domácnosť hradia rodičia partnera matky, matka poberá prídavok na dieťa v sume 25,50 Eur mesačne a dávku v hmotnej núdzi v sume 129 Eur mesačne. Počas vykonaných sociálnych zisťovaní v domácnosti náhradného rodiča - navrhovateľky - od času jej zverenia maloletého H. do dočasnej náhradnej osobnej starostlivosti bolo opakovane zistené, že záujem o maloletého zo strany matky je sporadický. Dňa 23.06.2021 bolo vykonané sociálne zisťovanie v domácnosti navrhovateľky, kedy navrhovateľka tvrdila, že medzi matkou a maloletým H. nie je vytvorený citový vzťah, matky dieťa sporadicky navštevuje, netrávi s ním dlhší čas, pretože dieťa ju odmieta. Počas vykonaného sociálneho zisťovania bola prítomná v domácnosti aj matka dieťaťa. Maloletý H. prejavoval citovú náklonnosť k náhradnému rodičovi, oslovoval ju „mama“. Matka sa o maloletého v čase sociálneho zisťovania zaujímal, komunikovala s ním, ale on ju odmietal. Maloletý bol čisto a vhodne oblečený, nejavil známky zanedbávania, resp. týrania, bol pokojný. Úrad skonštatoval, že matka má vytvorené vyhovujúce podmienky pre výchovu maloletého dieťaťa. O maloleté dieťa sa stará navrhovateľka - náhradný rodič, ktorá má vytvorené vyhovujúce podmienky pre jeho všestranný vývin a opateru, maloletý H. je silne citovo naviazaný na náhradného rodiča. Úrad dňa 25.06.2021 prevzal Uznesenie o zastavení trestného stíhania matky, ktoré súdu doručil.

3. Súd už raz rozhodol uznesením č.k. 8P/33/2021-49 dňa 19.07.2021 a dopĺňacím uznesením č.k. 8P/33/2021-101 dňa 17.01.2022 tak, že zrušil neodkladné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Lučenec č.k. 8P/64/2019-17 dňa 29.11.2019, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 14.02.2020 (výrok I.) uložil výchovné opatrenie - dohľad v trvaní 6 mesiacov nad výchovou maloletého H. od právoplatnosti uznesenia (výrok II.) návrh navrhovateľky X. W. na zverenie maloletého H. do náhradnej osobnej starostlivosti zamietol (výrok IV.) a žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania (výrok V.). Navrhovateľka podala včas odvolanie proti uzneseniu súdu a Krajský súd Banská Bystrica uznesením čk. 16CoP/7/2022-115 dňa 31.03.2022 rozhodol tak, že uznesenie okresného súdu vo výroku, ktorým zamietol návrh navrhovateľky X. W. na zverenie maloletého H. W. do náhradnej osobnej starostlivosti (výrok IV.) zrušil a v tejto časti vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Vo výrokoch I., II. a III. ostalo rozhodnutie Okresného súdu Lučenec nedotknuté. Súd v súlade s bodom 17. zrušujúceho uznesenia mal zabezpečiť prešetrenie pomerov v domácnosti navrhovateľky, v domácnosti matky aj na adrese, na ktorú sa podľa navrhovateľky matka s maloletým presťahovala, znovu posúdiť, či je matka spôsobilá poskytovať maloletému Rudolfovi riadnu osobnú starostlivosť, keď matke pribudli ďalšie vyživovacie povinnosti.

4. Súd nariadil pojednávanie na deň 01.06.2022, na ktorom sa zúčastnili všetci účastníci konania.

5. Súd vykonal dokazovanie prečítaním návrhu, správ kolízneho opatrovníka o prešetrení pomerov zo dňa 28.06.2021 (so stavom ku dňu, keď súd rozhodol o zamietnutí návrhu na zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti), uznesenia Okresného riaditeľstva PZ v Lučenci, odbor kriminálnej polície I. oddelenie vyšetrovania ČVS: ORP-683/1-VYS-LC-2019 zo dňa 24.02.2020, správy od Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec o prejavovaní záujmu matky o maloleté dieťa zo dňa 21.06.2021, správy kolízneho opatrovníka o prešetrení pomerov zo 16.07.2021, správy kolízneho opatrovníka o prešetrení pomerov zo dňa 19.05.2022, správy zo Sociálnej poisťovne, pobočky Lučenec o navrhovateľke a matke, úradného záznamu zo dňa 31.05.2022, lekárskej správy o maloletom z 01.06.2022, výsluchom navrhovateľky, matky, pripojených spisov súdu sp.zn. 5P/34/2018, 8P/64/2019 a zistil tento skutočný stav:

6. Dňa XX.XX.XXXX sa narodil maloletej matke T.B. W. H. W., ku ktorému otcovstvo nie je určené. Matke boli priznané rodičovské práva a povinnosti vo vzťahu k maloletému dieťaťu odo dňa jeho narodenia a dieťaťu bol ustanovený poručník - stará matka dieťaťa zo strany matky (rozsudok sp.zn. 5P/34/2018 citovaný vyššie v bode 5. tohto uznesenia).

Dňa 29.11.2019 súd uznesením č.k. 8P/64/2019 - 17 nariadil neodkladné opatrenie maloletému H. W., ktorého dočasne zveril do náhradnej osobnej starostlivosti X. W., A. XX.XX.XXXX, do ukončenia trestného stíhania vedeného pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods.1 písm.a) Trestného zákona proti matke maloletého T. W. a jej druhovi W.. Súd rozhodol o povinnosti matky prispievať na výživu maloletého H.. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 14.02.2020.

7. O maloletého H. sa starala navrhovateľka, čo v konaní bolo preukázané výsluchom navrhovateľky, kolízneho opatrovníka a túto skutočnosť nepoprela ani matka.

8. Kolízny opatrovník na pojednávaní dňa 30.06.2021 doručil súdu uznesenie Okresného riaditeľstva PZ v Lučenci odbor kriminálnej polície 1. oddelenie vyšetrovania, Tuhárske námestie 12, Lučenec, ČVS:ORP-683/1-VYS-LC-2019 z 24.02.2020, ktorým „podľa § 215 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku trestné stíhanie, ktoré bolo začaté vo veci zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, preto že z trestného oznámenia Bc. B. X., A.. XX.XX.XXXX, trvale bytom C., P. Č..X, pracovníčky UPSVaR Filákovu vyplynulo, že počas šetrenia v rodine T. W., A.. XX.XX.XXXX Q. Š. Č..XX malo byť zistené, že táto aj so svojim druhom O. W., A.. XX.XX.XXXX, mali od presne nezistenej doby do 06.11.2019 ubližovať ich synovi, maloletému H. W., A.. XX.XX.XXXX tak, že ho mali hádzať do trávy a keď v noci spadol na zem, tak ho tam mali nechať ležať do rána a preto bol maloletý H. W. odvezený na detskú kliniku VŠNsP n.o. Lučenec, kde lekárkou bolo zistené, že tento má na tvári a na tele početnejšie modriny v tvári, škrabance na koži tváre, hlavy, chrbta, brucha a končatín, na pravom stehne lézie po prekonaní ovčích kiahní, pričom aktuálny klinický stav nebude vyžadovať ďalšiu hospitalizáciu, zastavené, lebo je nepochybné, že sa nestal skutok, pre ktorý sa vedie trestné stíhanie.“ Uznesenie nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 06.03.2021.

9. Navrhovateľka - sestra matky dieťaťa je slobodná, bezdetná, žije s druhom, doteraz v náhradnej osobnej starostlivosti dočasne vychovávala maloletého H., na základe uznesenia súdu o nariadení neodkladného opatrenia. Keďže k maloletému je silno citovo pripútaná, dieťa ju oslovuje mama, chcela mu dopriať lepší život a vychovávať ho, podala návrh na zverenie dieťaťa do svojej náhradnej osobnej starostlivosti.

10. Na pojednávaní navrhovateľka doplnila svoje vyjadrenie o tom, že naďalej trvá na zverení maloletého H. do svojej náhradnej osobnej starostlivosti. V súčasnosti je nezamestnaná, evidovaná ako uchádzačka o zamestnanie, má základné vzdelanie, učila sa za kuchárku, ale strednú školu neskončila. V náhradnej osobnej starostlivosti má už asi rok maloletú C. (dieťa svojej ďalšej sestry E. W.), ktorá navštevuje 8. triedu základnej školy s vyučovacím jazykom slovenským vo Filákovu. Maloletý H. sa a C. pozná, pretože C. žila v jej domácnosti už v dobe, kým sa starala v náhradnej osobnej starostlivosti o maloletého H.. S C. nemá žiadne výchovné problémy, dobre sa učí a dobre sa aj správa.

11. Matka maloletého nesúhlasila so zverením maloletého H. do náhradnej osobnej starostlivosti svojej sestry, lebo sa dokáže o maloletého postarať. Preto nechodil do škôlky, lebo nemala z čoho zaplatiť poplatkov, teraz už peniaze má a do škôlky chodí. Mala pračku Romo, ktorá sa pokazila, teraz perie ručne. V osobnej starostlivosti má ďalšie dve deti maloletú T., ktorá má 2 roky, maloletú Y., ktorú má 2 mesiace, otcovstvo k nim určené nie je. Na pojednávaní preukázala fotografie o tom, že keď 25. mája dostala 1.000 Eur na maloletú Y., kúpila starší nábytok, ošatenie, hračky, posteľ, televízor, kočiar maloletej Y. a to všetko v súvislosti s tým, aby čo najlepšie zariadila domácnosť v ktorej s deťmi žije.

12. Sociálna poisťovňa, pobočka Lučenec, podala súdu správu dňa 29.04.2022 z ktorej vyplynulo, že navrhovateľka je fyzická osoba, ktorá sa osobne a celodenne stará o dieťa do 6 rokov jeho veku alebo o dieťa s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom do 7 rokov jeho veku: od 01.02.2020. Matka dieťaťa nepoberá dávky sociálneho poistenia.

13. Kolízny opatrovník prešetril pomery v domácnosti matky a navrhovateľky, podal písomnú správu dňa 19.05.2022 z ktorej vyplynulo, že matka spoločne s druhom O. W., A. XX.XX.XXXX a maloletými deťmi H. W., T. W., A. XX.XX.XXXX obývala v tom čase (od júla 2021) 2-izbový byt na adrese Š. Č.. XX. Po krátkom čase sa matka s maloletými deťmi a svojim druhom presťahovala na adresu Š. Č.. XX. V súčasnosti dňa 28.04.2022 bolo vykonané sociálne zisťovanie v domácnosti matky v Š. Č.. XX a zistené, že matka býva s maloletými deťmi H., T. a Y. W. A. XX.XX. XXXX, v časti rodinného domu, kde majú k dispozícii jednu izbu. Zariadenie domácnosti tvorí štandardný účelový nábytok - rozťahovací gauč, skriňa a stôl s televízorom. Vykurovanie je zabezpečené sporákom na pevné palivo, hygiena bola počas sociálneho zisťovania na primeranej úrovni aj napriek tomu, že rodina žije v skromných podmienkach a majú nedostatok finančných prostriedkov, maloleté deti majú zabezpečené základné životné potreby ako je strava, hygienické potreby a ošatenie v dostatočnom množstve. Medzi náklady na domácnosť patrí nájom spolu so zálohovou platbou za elektrickú energiu v sume 70 Eur mesačne. Z programového informačného systému úradu, programu RSD o výplate sociálnych dávok, bolo zistené, že matka je od

marca 2022 poberateľkou prídavku na dieťa v sume 51,76 Eur mesačne a rodičovského príspevku v sume 280 Eur mesačne. Druh matky O. W. je od marca 2022 v ÚVTOS v Banskej Bystrici.

Maloletý H. bol počas sociálneho zisťovania v domácnosti prítomný, nejavil známky zanedbávania, resp. týrania. Adaptácia maloletého dieťaťa na nové prostredie v domácnosti matky v Š., bola z dlhodobého hľadiska náročná. Maloletý bol opakovane počas rozhovoru s pracovníčkami úradu tichý, bojzlivý a utiahnutý. Postupom času bol veselší, ale jeho nálada a prejavy boli kolísavé. Niekedy bol tichý, inokedy usmievavý a hravý. Vzhľadom k nízkemu veku dieťaťa nebolo možné vykonať s ním pohovor a zistiť jeho názor k prebiehajúcemu konaniu. Osobná hygiena maloletého bola prevažne na nižšej úrovni. Matke je úradom opakovane poskytované sociálne poradenstvo vo veci zabezpečovania stabilného, bezpečného prostredia, v oblasti výchovy, výživy a osobnej hygieny. Spolupráca úradu s matkou je na dobrej úrovni. Maloletý od marca 2022 navštevuje Materskú školu v Š.. Je v pediatrickej starostlivosti MUDr. Lal Faizihho vo Filakove, odbornú ambulanciu nenavštevuje.

Dňa 11.05.2022 bolo vykonané sociálne zisťovanie v domácnosti navrhovateľky - tety maloletého a zistené, že navrhovateľka býva v domácnosti s maloletou C. W., A. XX.XX.XXXX, ktorú má zverenú do náhradnej osobnej starostlivosti a s druhom P. W., A. XX.XX.XXXX. Rodina obýva rodinný dom, ktorý pozostáva z chodby, kuchyne, kúpeľne s toaletou a detskej izby. Zariadenie tvorí štandardný účelový nábytok. Voda a elektrina je v domácnosti zavedená. Vykurovanie domácnosti je zabezpečené prostredníctvom krbových kachlí na pevné palivo. Hygiena domácnosti bola počas sociálneho zisťovania na veľmi dobrej úrovni. V domácnosti má maloletý H., v prípade, ak by sa prinavrátil do ich domácnosti, zabezpečené dostatočné množstvo ošatenia, priestor pre pokojný spánok a na trávenie voľného času. Medzi mesačné náklady na domácnosť patrí poplatok za nájom v sume 200 Eur, zálohová platba za elektrickú energiu v sume 50 Eur mesačne a internet v sume 40 Eur. Druh navrhovateľky je zamestnaný v spoločnosti GLS, s. r. o. vo Zvolene, jeho príjem je 700 Eur mesačne. Z programového informačného systému úradu, programu RSD o výplate sociálnych dávok bolo zistené, že navrhovateľka poberá prídavok na dieťa v sume 25,88 Eur mesačne, opakovaný príspevok náhradnému rodičovi v sume 194,20 Eur a opakovaný príspevok dieťaťu zverenému do náhradnej osobnej starostlivosti v sume 229 Eur mesačne.

Teta maloletého uviedla, že chce, aby jej bol maloletý H. zverený do jej náhradnej osobnej starostlivosti. S druhom si vytvorili blízky citový vzťah k maloletému, pravidelne sa telefonicky informujú aj osobne ohľadne zabezpečenia starostlivosti o neho a jeho správanie sa pri matke (prostredníctvom kolízneho opatrovníka). Rozhodnutie súdu ohľadne zmeny zverenia maloletého H. ich hlboko zasiahlo, pretože maloletého vychovávali v láske a v harmonickom vzťahu. V ich domácnosti mal pocit bezpečia, lásky a istoty, ktorú mu podľa slov tety jeho biologická matka dať nedokáže.

Dňa 18.05.2022 kolízny opatrovník vykonal sociálne zisťovanie v domácnosti matky, kde sa nikto nenachádzal. Dňa 19.05.2022 telefonicky kontaktoval asistentku Osvety zdravia obce Š., pani L., z dôvodu zistenia aktuálnej situácie v rodine maloletého. Pani L. tvrdila, že dnes, v ranných hodinách, vykonala návštevu v domácnosti matky a maloletý H. bol v materskej škole. Situácia v rodine je stabilná, bytové a sociálne podmienky sú nezmenené.

Kolízny opatrovník v spolupráci s asistentkou Osvety zdravia obce Š. pravidelne monitoruje uvedenú rodinu. Matka vychováva tri maloleté deti. Starostlivosť o maloletého H. je na požadovanej úrovni, ale vyžaduje si pravidelné intervencie a poskytovanie sociálneho poradenstva v oblasti posilňovania rodičovských zručností matky. Na základe uvedených skutočností konštatoval, že matka v rámci svojich možností a schopností zabezpečuje vhodnú starostlivosť maloletému H. a jeho dvom nevlastným maloletým súrodencom. V súčasnosti je samoživiteľka, jej partner je vo výkone trestu odňatia slobody. Navrhovateľka trvá na podanom návrhu a v prípade zverenia maloletého H. do náhradnej osobnej starostlivosti skonštatoval, že navrhovateľka má vytvorené vyhovujúce podmienky pre všestranný vývin a opateru maloletého H..

14. Z úradného záznamu o telefonickom rozhovore dňa 31.05.2022 o 14,35 h medzi zamestnankyňou ÚPSVaR Lučenec Mgr. J. a učiteľkou materskej školy p. W. W. vyplynulo, že učiteľka má v triede zapísaného maloletého H. od marca 2022, ale materskú školu nenavštevoval. Nevedela uviesť, z akého dôvodu. Maloletý bol šesťkrát v materskej škole, nastúpil 03.05.2022. Tento týždeň v škôlke nebol, podľa informácií od matky je chorý. Adaptácia maloletého na škôlku bola relatívne dobrá, prvý deň sa zapájal do činnosti veľmi málo, ale na druhý deň sa hral aj s ostatnými v triede bezprostredne. Jeho nálada a správanie v triede je bezkonfliktné, je milý, tichý a komunikuje veľmi málo. Počas obedného spánku sa dvakrát pocikal, na čo matku upozornili. Učiteľka uviedla, že aj napriek upozorneniu o tom, že je potrebné ošatenie maloletému meniť, tak matka to neurobila. Celková hygiena dieťaťa je podľa jej názoru na nízkej úrovni. Vzhľadom k tomu, že maloletý navštívil škôlku len párkrát, viac informácií neuviedla.

15. MUDr. Lal Faizi podal lekársku správu o zdravotnom stave maloletého dieťaťa dňa 01.06.2022 z ktorej vyplynulo, že od januára tohto roku bol jedenkrát vyšetrený v ambulancii pre respiračný infekť. V pláne má 5 ročnú prehliadku plus očkovanie. Stav výživy je dobrý, oblečenie je primerané sociálnemu statusu.

16. Z lustrácie partnera matky p. O. W. súd zistil, že v ÚVTOS je od 11.03.2022 do 11.09.2022.

17. Podľa Čl. 5 zák. č. 36/2005 Z.z. Zákon o rodine (ďalej „Zákon o rodine“) záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

18. Podľa § 28 ods. 1 a 2 Zákona o rodine, súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä

- a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa,
- b) zastupovanie maloletého dieťaťa,
- c) správa majetku maloletého dieťaťa.

(2) Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

19. Podľa § 30 ods. 1 a 3 Zákona o rodine, rozhodujúcu úlohu vo výchove dieťaťa majú rodičia. Rodičia majú právo vychovávať deti v zhode s vlastným náboženským a filozofickým presvedčením.

Rodičia majú právo použiť pri výchove dieťaťa primerané výchovné prostriedky tak, aby nebolo ohrozené zdravie, dôstojnosť, duševný, telesný a citový vývin dieťaťa.

20. Podľa § 45 ods. 1 a 2 Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

Pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

21. Podľa § 62 ods. 1 a 3 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

22. Podľa § 78 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia.

Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

23. Súd pri rozhodovaní vychádzal z citovaných zákonných ustanovení, zisteného skutočného stavu veci a bodov 12.2 až 16. uznesenia Krajského súdu Banská Bystrica č.k. 16CoP/7/2022-15. Súd zistil, že od doby keď rozhodol o zrušení nariadeného neodkladného opatrenia a uložení výchovného opatrenia - dohľadu (výrok I. a II.) uznesenia č.k. 8P/33/2021-49 dňa 19.07.2021 sa podstatne zmenili pomery najmä u strane matky, ale aj maloletého dieťaťa v tom, že matka najskôr žila so svojim druhom do júla 2021 a maloletou T. W. v 2-izbovom byte v Š. č. XX. Po krátkom čase sa presťahovali na adresu Š. Č. XX, kde rodina obýva časť rodinného domu - 1 izbu, čo bolo preukázané správou kolízneho opatrovníka z prešetrenia pomerov zo dňa 19.05.2022. Táto skutočnosť neovplyvnila rozhodnutie súdu o tom, že dieťa zveril do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľke, lebo aj v domácnosti matky neboli zistené také závažné nedostatky, ktoré by bránili matke v tom, že by zanedbávala starostlivosť o maloletého H. napriek tomu, že s deťmi žije v skromných pomeroch, deti mali zabezpečené základné životné podmienky, ako stravu, hygienické potreby a ošatenie v dostatočnom množstve. Podstatnou skutočnosťou je to, že matka je samoživiteľka, keďže jej druh je vo výkone trestu odňatia slobody a matke pribudla vyživovacia povinnosť k ďalšiemu dieťaťu maloletej Y. W., A. XX.XX.XXXX. Matka má teda vyživovaciu povinnosť k trom maloletým deťom, otcovstvo k deťom určené nie je.

Dôležitou skutočnosťou pre ktorú súd zveril maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľke bolo to, čo uviedol odvolací súd v bode 16. a 17. svojho uznesenia, že súd musí posúdiť či je matka spôsobilá poskytovať maloletému H. riadnu osobnú starostlivosť, keď matke pribudli ďalšie vyživovacie povinnosti. Súd sa stotožňuje s tvrdením odvolacieho súdu v bode 16. uznesenia č.k. 16CoP/7/2022-115, poukazuje naň a konštatuje, že dokazovaním mal preukázané, že matka maloletého dieťaťa v súčasnosti nedokáže poskytovať maloletému H. riadnu osobnú starostlivosť, napriek snahe, ktorú jej nemožno uprieť. Maloletý H., hoci bol zapísaný do materskej školy od marca 2022, materskú školu nenavštevoval, v materskej škole nevedeli uviesť z akého dôvodu. Do materskej školy nastúpil len 03. mája a v škôlke bol šesťkrát. Počas tejto doby na ňom pozorovali, že je bezkonfliktný, milý, tichý, ale veľmi málo komunikuje, počas obedného spánku sa dvakrát pocikal, na čo aj matku upozornili. Učiteľka uviedla, že aj napriek tomu, že matku upozornili, že je potrebné ošatenie maloletému meniť, matka tak neurobila preto skonštatovala, že celková hygiena dieťaťa je na nízkej úrovni. Matka na pojednávaní tvrdila, že nemá pračku, deťom perie ručne a do materskej školy dieťa nechodilo preto, že nemala finančné prostriedky, aby zaplatila poplatok za škôlku. V súvislosti so správaním dieťaťa v materskej škole súd poukazuje na zistenia kolízneho opatrovníka v jeho správe o prešetrení pomerov zo dňa 19.05.2022, keď zistil, že dieťa síce počas šetrenia nejavilo známky zanedbávania resp. týrania, ale bolo počas rozhovoru s pracovníčkami kolízneho opatrovníka tiché, bojzlivé a utiahnuté, postupom času bolo veselšie, jeho nálada a prejavy boli kolísavé. Niekedy bolo tiché, inokedy usmievavé a hravé. Aj vtedy bola osobná hygiena maloletého prevažne na nižšej úrovni a matke bolo úradom opakovane poskytované sociálne poradenstvo vo veci zabezpečovania stabilného, bezpečného prostredia, v oblasti výchovy, výživy a osobnej hygieny.

24. Napriek nesúhlasu matky so zverením dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti súd v súčasnosti dospel k záveru, že záujem maloletého dieťaťa je prvoradý a ten si vyžaduje, aby bolo dieťa vychovávané v náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky. Navrhovateľka nemá vyživovaciu povinnosť k maloletým deťom, v náhradnej osobnej starostlivosti vychováva maloletú C., kolízny opatrovník na pojednávaní tvrdil, že má vytvorené vhodné podmienky na to, aby vychovávala aj maloletého H., ktorý sa s maloletou C. pozná. Pri sociálnych zisťovaniach kolízny opatrovník zistil, že maloletej C. navrhovateľka dáva lásku a navrhovateľka spolu so svojim druhom je pripravená na to, aby vychovávala maloletého H. v náhradnej osobnej starostlivosti.

25. Kolízny opatrovník pripustil, že pri opakovaných sociálnych šetreniach u navrhovateľky a v domácnosti matky zistil, že hoci maloletý H. mal základné potreby zabezpečené (kde spať, čo jesť), ale správal sa inak v náhradnej osobnej starostlivosti, než v osobnej starostlivosti u matky. Z hľadiska prvoradého záujmu maloletého dieťaťa nie je podstatné, že matka má rodičovské práva, ale to, ako rodičovské práva a povinnosti vykonávala a vykonáva. Súd zdôrazňuje, že v súčasnosti, porovnaním pomerov u navrhovateľky a matky dieťaťa, sledujúc najlepšie záujem maloletého H. sú splnené zákonné

podmienky pre to, aby bol zverený do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľke, ktorá dokáže dieťa vychovávať v bezpečí a stabilnom prostredí s cieľom ochrany duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, predchádzania ohrozeniu dieťaťa zásahmi do jeho duševnej, telesnej a citovej integrity. Tým, že matka je samoživiteľka, pribudla jej vyživovacia povinnosť k ďalšiemu dieťaťu veľmi útleho veku, vychováva aj ďalšie dieťa, ktoré má len 2 roky, pričom otcovstvo ani k jednému z detí nie je určené, dospel súd k záveru, že v súčasnosti nedokáže poskytnúť maloletému H. dostatočnú osobnú starostlivosť, čo vyplynulo z vykonaného dokazovania.

26. Keďže vyživovacia povinnosť matky k maloletému dieťaťu zverením do náhradnej osobnej starostlivosti nezaniká, súd rozhodol o povinnosti matky prispievať na výživu maloletého Rudolfa výživným v sume 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa (29,87 Eur), ktoré bude zasielať Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec a splatnosť výživného je určená vo výroku II. uznesenia.

27. Podľa § 58 CMP o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

28. Podľa § 52 zák. č. 161/2015 Z.z. (Civilný mimosporový poriadok, ďalej „CMP“) žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. V súlade s citovaným zákonným ustanovením súd žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov konania, lebo účastníkom žiadne trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva v lehote 15 dní odo dňa doručenia písomného vyhotovenia rozsudku na Okresný súd Lučenec, Dr. Herza 14, 984 37 Lučenec.

Odvolanie je potrebné predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde, a aby každá strana sporu dostala jeden rovnopis odvolania. Ak strana sporu nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jej trovy.

Podľa § 62 ods. 1, 2 C.m.p. je odvolanie možné odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav vecí. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 C.m.p., v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 C.m.p., zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Podľa § 65 C.m.p., odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

Podľa § 66 C.m.p., odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný.

Podľa § 67 C.m.p., na vady konania pred súdom prvej inštancie prihliada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 349 ods. 1 a 2 CMP), môže mu súd uložiť pokutu do 1000 Eur (§ 382 ods. 1 CMP), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 CMP) alebo odňať maloletému tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva práva na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnenne premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 CMP) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 CMP).